

رتبه هشتم تهران در رفاه / سیستان و بلوچستان، بیشترین رشد تورم

نتایج پژوهش محقق کشورمان نشان می‌دهد استان تهران به لحاظ وضعیت رفاه اجتماعی در مقایسه با دیگر استانها رتبه هشتم را داراست.

نتایج پژوهش محقق کشورمان نشان می‌دهد استان تهران به لحاظ وضعیت رفاه اجتماعی در مقایسه با دیگر استانها رتبه هشتم را داراست.

به گزارش سرویس پژوهشی ایسنا دکتر "حسین محقق کمال" اولین دانش آموخته مقطع دکتری رشته "سلامت و رفاه اجتماعی" دانشگاه علوم بهزیستی در پایان‌نامه خود تحت عنوان "تحلیل وضعیت رفاه اجتماعی ایران: ارزیابی سری زمانی چهار دهه اخیر (از سال 1347 لغایت 1390)" که بتازگی از آن دفاع کرده است، به بررسی و ارزیابی وضعیت رفاه اجتماعی در استانهای مختلف کشور پرداخته است.

وی در گفت‌وگو با خبرنگار پژوهشی ایسنا درباره نتایج به دست آمده در تحقیق خود گفت: بر اساس تحقیق انجام شده، علاوه بر ارزیابی استانی وضعیت رفاه اجتماعی به تفکیک 31 استان کشور و مقایسه آنها با یکدیگر، نتایج ارزیابی وضعیت استانها در مولفه‌های رفاه اجتماعی و بیانگرهای آنها که شامل (نرخ بیکاری، نرخ مالکیت مسکن، نرخ ثبت نام در مدرسه، نرخ باسوادی افراد بالای شش سال، نرخ مرگ و میر نوزادان، امید به زندگی، پوشش بیمه ای، تورم، نابرابری درآمدی و تولید ملی ناخالص سرانه) می‌شود، بدست آمده است.

وی افزود: نتایج بدست آمده از ارزیابی وضعیت استانها به تفکیک شاخص های رفاه اجتماعی، نشان می‌دهند که استان تهران در دو بیانگر "نرخ باسوادی و امید به زندگی" از بهترین وضعیت در میان استانهای کشور برخوردار است ولی به لحاظ سه بیانگر "نابرابری درآمدی، مالکیت مسکن و پوشش بیمه ای" وضعیت مناسبی ندارد و بویژه که از نظر بیانگر "نرخ مالکیت مسکن"، بدترین وضعیت را در میان استانهای کشور داراست.

به گفته وی، بر اساس ارزیابی انجام شده در دیگر استانها، در زمینه "نرخ بیکاری"، استان خراسان جنوبی کمترین نرخ و استان خوزستان بالاترین نرخ بیکاری را دارند.

پژوهشگر کشور اضافه کرد: استان تهران کمترین "نرخ مالکیت مسکن" و استان مازندران بالاترین نرخ را در این بخش داراست. وی ادامه داد: بر اساس این یافته‌ها در "نرخ ثبت نام در مدرسه"، استانهای البرز، چهارمحال و بختیاری، فارس، لرستان، خراسان های شمالی و جنوبی و زنجان از بیشترین نرخ ثبت نام در مدرسه و استان قزوین از کمترین نرخ برخوردارند.

دکتر محقق کمال گفت: نتایج این ارزیابی نشان می‌دهد که در خصوص "نرخ باسوادی افراد بالای شش سال"، در استان سیستان و بلوچستان، کمترین و در استان تهران، بیشترین نرخ باسوادی را شاهد هستیم ضمن آنکه کمترین "نرخ مرگ و میر نوزادان" در استانهای البرز، گیلان و تهران و بیشترین آن در استانهای سیستان و بلوچستان و کردستان مشاهده می‌شود. وی با اشاره به یافته‌های خود در خصوص "نرخ امید به زندگی" گفت: یافته‌ها نشان می‌دهد استانهای البرز و تهران، دارای بیشترین نرخ و استانهای کردستان، سیستان و بلوچستان و ایلام کمترین نرخ امید به زندگی از بدو تولد را دارند.

همچنین از نظر "پوشش بیمه ای"، استانهای خراسان جنوبی، کهگیلویه و بویراحمد و چهارمحال و بختیاری بهترین وضعیت و استانهای قم و البرز در میان دیگر استانها، کمترین پوشش بیمه ای را دارند.

وی درباره وضعیت رفاه اجتماعی استانهای کشور در بخش "نرخ تورم، نابرابری درآمدی و سرانه تولید ناخالص ملی" که از دیگر شاخص های تحقیق بوده است گفت: نتایج نشان می‌دهد نرخ تورم در استانهای گیلان و خوزستان، کمترین رشد و استانهای خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان، بالاترین رشد نرخ تورم را دارند.

وی خاطر نشان کرد: استانهای سیستان و بلوچستان، هرمزگان، خراسان رضوی، البرز و تهران در زمینه "نرخ نابرابری درآمدی" دارای بالاترین نرخ و استانهای چهارمحال و بختیاری و کردستان دارای کمترین نرخ نابرابری درآمدی هستند.

به گفته این پژوهشگر، در زمینه "نرخ سرانه تولید ناخالص ملی" یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد، استانهای سیستان و بلوچستان و آذربایجان غربی از کمترین نرخ و استانهای کهگیلویه و بویراحمد و خوزستان از بیشترین نرخ سرانه تولید ناخالص ملی برخوردارند.

در مجموع چنان که دکتر محقق کمال در تحقیقات خود بدان دست یافته مقدار شاخص ترکیبی رفاه اجتماعی در میان استانهای مختلف کشور، تفاوت های چشمگیری دارند؛ بطوری که استان یزد با امتیاز 28.01 بهترین عملکرد را در شاخص رفاه اجتماعی کشور داشته و در مقابل استان سیستان و بلوچستان با امتیاز 5.83 حائز رتبه آخر در میان 31 استان کشور شده است.

وی در این باره به ایسنا گفت: در سطح بندی استانهای کشور بر اساس شاخص رفاه اجتماعی نیز، استانهای مرکزی نسبت به استانهای حاشیه ای و مرزی، امتیاز و رتبه بالاتری را در شاخص مزبور کسب کرده اند.

به گزارش ایسنا دکتر "محقق کمال" پژوهشگر این تحقیق برای ارزیابی رفاه اجتماعی در چهار دهه اخیر و همچنین ارزیابی استانی آن، از متدولوژی ساخت شاخص های ترکیبی اتحادیه اروپا و سازمان همکاری های اقتصادی و توسعه استفاده کرده است.

این محقق جوان کشورمان در این زمینه گفت : این متدولوژی که برای اولین بار در ایران معرفی و استفاده شده است ، بیشتر در علوم اجتماعی و علوم اقتصادی کاربرد دارد و به اعتقاد من چون شاخص جدید مطالعه ما که از طریق این متدولوژی ساخته شده است ، دارای ابعاد بیشتر و متنوع تری است ، لذا می تواند به ارزیابی واقع بینانه تر وضعیت رفاه اجتماعی ایران کمک کند.

بر اساس بررسی های این محقق رفاه اجتماعی مردم ایران فراز و فرود های بسیاری را طی چهار دهه گذشته ، داشته است ولی بطورکلی بعد از جنگ تحمیلی (1368 تا 1390) روندی صعودی را تجربه کرده است.

این روند طی چهاردهه گذشته با تغییراتی به شکل لایه همراه بوده است و " جنگ تحمیلی عراق علیه ایران " در اواسط دوره مورد بررسی ، عامل اصلی برای کاهش رفاه اجتماعی در ایران محسوب می شود که به تدریج آثار خود را بر وضعیت رفاه مردم گذاشت بطوری که بیشترین کاهش رفاه جامعه ایرانیان در سال 1368 مشاهده می شود.

دکتر محقق کمال ، وضعیت رفاه اجتماعی در ایران را از سال 1368 تا 1390 با تغییراتی اندک ، کلاً رو به رشد توصیف کرد. وی خاطرنشان کرد: در این تحقیق ، " نرخ ارز ، رشد اقتصادی ، درآمدهای نفتی ، صنعتی شدن ، جنگ تحمیلی ، پیروزی انقلاب اسلامی ، کسری بودجه دولت ، میزان نقدینگی و مخارج دولت " به عنوان عوامل تاثیرگذار بر تغییرات رفاه اجتماعی در طول چهار دهه اخیر ، در نظر گرفته شده اند.

محقق کشورمان تاکید کرد که هر چه عامل " صنعتی شدن " در جامعه ، بیشتر و عامل " نقدینگی " در جامعه ، کمتر باشد ، می توان امیدوار بود که به رفاه اجتماعی نزدیک تر شده ایم .

گفتنی است در این تحقیق 9 عامل تاثیرگذار " نرخ ارز ، رشد اقتصادی ، درآمدهای نفتی ، صنعتی شدن ، جنگ تحمیلی ، پیروزی انقلاب اسلامی ، کسری بودجه دولت ، میزان نقدینگی و مخارج دولت " بر تغییرات رفاه اجتماعی ، براساس فراوانی نظرات 25 تن از متخصصان حوزه های مختلف رفاه اجتماعی (در دو مرحله) در ایران ، استخراج شده است.